

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om en børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år m.v.)

§ 1

I lov nr. 501 af 6. juni 2007 om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), som ændret ved lov nr. 1148 af 3. december 2008, § 142 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, § 1 i lov nr. 1098 af 30. november 2009, lov nr. 630 af 11. juni 2010 og lov nr. 631 af 11. juni 2010 foretages følgende ændringer:

1. I § 4 indsættes som 2. pkt.:

»Kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal 30-timers pladser i dagtilbud efter § 19, stk. 2 og 3 samt § 21, stk. 2 og 3, jf. § 11, stk. 5.«

2. § 11 affattes således:

§ 11. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er optaget i et dagtilbud. Kommunalbestyrelsen har endvidere ansvaret for, at forældre i forbindelse med sprogvurderingen gøres opmærksomme på muligheden for, at deres barn kan blive optaget i et dagtilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gives sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter. Omfanget af sprogstimuleringen skal fastsættes på baggrund af en vurdering af det enkelte barns behov for sprogstimulering, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal give et sprogstimuleringstilbud på 15 timer om ugen til tosprogede børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal give et sprogstimuleringstilbud i form af et 30-timers dagtilbud efter § 19, stk. 2 og 3 eller § 21, stk. 2 og 3 til tosprogede børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter, og hvor én forælder eller begge af forældrene, der har retten til dagtilbudspladsen, ikke er i beskæftigelse.

Stk. 6. Sprogvurdering efter stk. 1 og 2 og sprogstimulering efter stk. 3-5 varetages af personer, der har særlige kvalifikationer til at varetage opgaven.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at sikre, at barnets forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingen efter stk. 1 og 2 og sprogstimuleringen efter stk. 3-5, samt at forældrene får vejledning i selv at understøtte deres barns sproglige udvikling.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en plan for kommunens mål og rammer for sprogvurdering og sprogstimulering.

3. Efter § 11 indsættes:

§ 11 a. Forældre til børn, der skal have en sprogvurdering og eventuel sprogstimulering efter § 11, stk. 1-5, har pligt til at lade deres barn deltage i sprogvurderingen og en eventuel sprogstimulering, eller i en sprogstimulering, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves af den sprogstimulering, som kommunalbestyrelsen tilbyder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, jf. lov om en børne- og ungeydelse, hvis forældrene ikke overholder deres pligt efter stk. 1, og den manglende overholdelse ikke beror på undskyldelige omstændigheder. Afgørelsen er gældende for ét kvartal. Afgørelsen er gældende for det kommende kvartal, der følger efter, afgørelsen er truffet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal oplyse forældrene om, at manglende overholdelse af forældrenes pligt efter stk. 1 er grundlag for, at kommunalbestyrelsen træffer en afgørelse om standsning af børneydelsen, jf. stk. 2.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af §§ 34, stk. 1-2 og 35, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v. om undervisning i hjemmet mv. finder anvendelse, når forældre selv varetager sprogstimuleringen efter § 11, stk. 4 og 5.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter regler om sprogstimulering i hjemmet mv. og om hvilken personkreds, der ikke er i beskæftigelse, herunder regler om enlige forsørgere og samlever.

4. I § 43, *stk. 1*, indsættes som *nr. 5*:

»5) tilskud, når et barn med behov for sprogstimulering, er optaget i et sprogstimuleringsstilbud i form af et 30-timers dagtilbud, jf. § 11, stk. 4.«

§ 2

I lov om en børne- og ungeydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 972 af 22. september 2006, som ændret ved lov nr. 318 af 30. april 2008, § 102 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, § 2 lov nr. 1411 af 27. december 2008, § 2 i lov nr. 537 af 26. maj 2010, § 1 i lov nr. 624 af 11. juni 2010, § 3 i lov nr. 725 af 25. juni 2010 og § 1 i lov nr. X af [dato december] 2010 foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1, nr. 6* ændres: ”standsnes, og” til: ”standsnes,”.

2. I § 2, *stk. 1, nr. 7* ændres: ”ydelsen.” til: ydelsen, og”.

3. I § 2 indsættes som *nr. 8*:

»8) at kommunalbestyrelsen ikke for det pågældende kvartal har truffet afgørelse efter § 11 a, stk. 3 om, at forældrenes ikke har overholdt deres pligt efter § 11 a, stk. 1 i lov om dag, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge til at lade deres barn deltage i en sprogvurdering og eventuel sprogstimulering.«

§ 3

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 755 af 24. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 1, *stk. 2, 2. og 3. pkt.*, ophæves.

2. I § 9 a, *stk. 1, nr. 3*, ændres »4. pkt.« til: »2. pkt.«

3. I § 9 d, *stk. 6*, ændres »1. eller 2. pkt.« til: »1. pkt.«, og »4. pkt.« ændres til: »2. pkt.«

4. I § 9 h, stk. 1, ændres »4. pkt.« til: »2. pkt.«

5. § 9 h, stk. 2, ophæves.

6. *Overskriften* før § 15 a ophæves.

7. § 15 a ophæves.

8. § 23, nr. 3, affattes således:

»3) tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand samt til særlig støtteundervisning i dansk af tosprogede elever og«.

9. § 23, nr. 4, ophæves.

Nr. 5 bliver herefter nr. 4.

10. § 28, stk. 2, ophæves.

11. § 33, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Frie grundskoler, der ikke modtager statstilskud efter denne lov, skal senest, når de begynder at give undervisning i børnehaveklasse efter § 1, stk. 2, 1. pkt., anmelde dette til Undervisningsministeriet.«

12. I § 37, stk. 1, udgår »herunder børn i sprogstimulering efter § 1, stk. 2, 2. pkt.,«.

13. § 37, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Bopælskommunen returnerer en attesteret fortegnelse efter stk. 1 til skolen over elever, som kommunen har godkendt som hjemmehørende i kommunen, og som ikke er tilmeldt folkeskolen, en anden fri grundskole eller en efterskole.«

§ 4

Loven træder i kraft 1. juli 2011, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 3 træder i kraft den 1. august 2011.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse.

1. Indledning og baggrund
2. Gældende ret
3. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer
10. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Regeringen ønsker, at alle børn i en tidlig alder får mulighed for at udvikle dansksproglige kompetencer, som sikrer, at børnene har de nødvendige sproglige kompetencer, når de begynder i skole. Et godt skoleforløb er fundamentet for senere at få en uddannelse og et arbejde.

På den baggrund har regeringen gennem de seneste år haft et stærkt og vedvarende fokus på sprogvurdering og sprogstimulering af børn fra en tidlig alder. I 2004 indførte regeringen obligatorisk sprogstimulering af tosprogede børn omkring 3 år. I 2007 indførte regeringen sammen med Dansk Folkeparti et tilbud om sprogvurdering og sprogstimulering til alle 3-årige børn. I 2010 sikrede regeringen, at reglerne om sprogvurdering og sprogstimulering af børn omkring 3 år blev samlet i én lov. Samtidig blev der indført en pligt til, at alle børn i dagtilbud i alderen omkring 3 år skal modtage en sprogvurdering, hvis der er en formodning om, at barnet på baggrund af sproglige, adfærdsmæssige og andre forhold kan have behov for sprogstimulering. Endelig har regeringen indført, at alle børn herunder tosprogede børn, der ikke går i dagtilbud, har pligt til at modtage en sprogvurdering.

Der er dog stadig børn, der først møder det danske sprog, når de begynder i skole. Tosprogede børn i blandt andet udsatte boligområder lever i nogle tilfælde isoleret fra det øvrige samfund. Børnene går ikke i dagtilbud, men bliver passet hjemme af en eller begge forældre, som ikke er i beskæftigelse. Børnene får derved ikke de samme muligheder for at udvikle deres dansk sproglige kompetencer som deres jævnaldrende kammerater, fordi børnene typisk ikke hører sproget i deres hjemlige miljø.

Undersøgelser dokumenterer, at socioøkonomiske faktorer som f.eks. manglende beskæftigelse og lav indkomst har negativ betydning for børns sproglige udvikling. Forældrenes manglende beskæftigelse og deraf følgende lave indkomst er således en af de centrale socioøkonomiske faktorer, der har indvirkning på barnets sproglige udvikling, idet det påvirker barnets hjemlige læringsmiljø. Undersøgelser viser ligeledes, at der er flere børn fra tosprogede end etsprogede familier i Danmark, der har socioøkonomiske udfordringer, hvorfor tosprogede børn er i særlig risiko for ikke at udvikle de nødvendige sproglige kompetencer.

Regeringen finder det afgørende, at tosprogede børn, der bliver passet i hjemmet og har sproglige udfordringer, får de samme muligheder som andre børn for at udvikle de nødvendige dansksproglige kompetencer.

Dagtilbud, hvor der er fokus på børns kompetenceudvikling, gør en positiv forskel i forhold til det enkelte barns dansksproglige udvikling. I dagtilbuddene er der mulighed for at arbejde målrettet med

sprogstimulerende aktiviteter til børn, ligesom samspillet mellem børn og voksne og børnenes indbyrdes relationer medvirker til at udvikle barnets øvrige kompetencer, som også har stor betydning for barnets sproglige udvikling. Dagtilbuddene er ramme for sproglig interaktion, og dagtilbuddene har via den daglige kontakt med forældrene mulighed for at påvirke barnets hjemmemiljø i form af oplysning og vejledning til forældrene, om betydningen af deres kommunikation med barnet.

Ud fra et samfundsøkonomisk perspektiv spiller dagtilbuddene også en væsentlig rolle. Undersøgelser viser, at børn, der går i dagtilbud, i større omfang end børn, der ikke går i dagtilbud, på sigt vil få tilknytning til arbejdsmarkedet og blive integreret i samfundet. Dagtilbud spiller således en vigtig rolle i forhold til at sikre, at bl.a. tosprogede børn i udsatte boligområder får de samme muligheder som jævnaldrende danske børn for at få et godt skoleforløb, en uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Regeringen har fremlagt en ghettostrategi - "Ghettoerne tilbage til samfundet" - med 32 konkrete forslag til en målrettet indsats i ghettoområderne. Som led i regeringens ghettostrategi foreslås det, at tosprogede børn uden for dagtilbud, der har behov for sprogstimulering, og hvor mindst én af forældrene ikke er i beskæftigelse skal optages i et sprogstimuleringsstilbud i form af et 30 timers dagtilbud. Herigennem sikres, at børnene får et sprogstimuleringsstilbud og får mulighed for at høre og tale dansk med andre børn og voksne og være en del af et dansksprogligt miljø.

Forældrenes aktive medvirken til, at børnene får foretaget en sprogvurdering og deltager i en eventuel sproglig opfølgning er helt afgørende for, at børnene får de nødvendige dansksproglige kompetencer.

Det foreslås på den baggrund, at kommunalbestyrelsen får pligt til at træffe afgørelse om at standse børneydelsen til forældre, som ikke vil lade deres barn få bedre mulighed for at opnå gode dansk sproglige kompetencer ved at deltage i en sprogvurdering og efterfølgende sprogstimulering.

Socialministeriet vil evaluere kommunernes implementering af ordningen i 2013.

2. Gældende ret

2.1. Sprogvurdering og sprogstimulering af børn i og uden for dagtilbud

2.1.1. Sprogvurdering og sprogstimulering af børn, der går i dagtilbud samt udgiften hertil.

Forældre til børn, der er optaget i et dagtilbud, har pligt til at lade barnet modtage en sprogvurdering, hvis der på baggrund af sproglige, og adfærdsmæssige eller andre forhold er en formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering. Med børn i alderen omkring 3 år menes børn i alderen 2 år og 10 mdr. til 3 år og 4 mdr. Hvis sprogvurderingen af barnet viser, at barnet har behov for sprogstimulering, har forældre pligt til at lade barnet deltage i en sprogstimulering, der er fastsat efter barnets behov.

Udgiften til sprogvurdering er omfattet af dagtilbudslovens § 98, stk. 2, hvor af følger, at kommunalbestyrelsen skal afholde udgiften til sprogvurdering af alle børn. Efter dagtilbudslovens § 32 kan udgiften til sprogstimulering af børn, der er optaget i et dagtilbud, indgå i grundlaget for den bruttodriftsudgift, der lægges til grund for fastsættelse af forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud, såfremt sprogstimuleringen indgår som en integreret del af dagtilbuddets almindelige drift. I tilfælde, hvor sprogstimuleringen af barnet har karakter af individuel behandling, afholdes den fulde udgift af kommunen.

2.1.2. Sprogvurdering og sprogstimulering af børn, der ikke går i dagtilbud samt udgiften hertil

Børn omkring 3 års alderen, der ikke er optaget i et dagtilbud, har pligt til at modtage en sprogvurdering. Hvis sprogvurderingen viser, at barnet har behov for sproglig opfølgning, har forældrene pligt til at lade barnet deltage i en sprogstimulering, der fastsættes på baggrund af barnets behov.

Tosprogede børn, der ikke er optaget i et dagtilbud, og som på baggrund af en sprogvurdering vurderes at have behov for en opfølgende indsats, har pligt til at modtage 15 timers sprogstimulering om ugen. Ved tosprogede børn forstås børn, der har et andet modersmål end dansk, og som først ved kontakt med det omgivende samfund lærer dansk.

Det 15 timers sprogstimuleringsstilbud skal sikre, at børnene får de nødvendige dansksproglige kompetencer. Udgifter til sprogvurdering og sprogstimulering til børn, der ikke er optaget i et dagtilbud, afholdes af kommunalbestyrelsen. Dette gælder ligeledes i tilfælde, hvor sprogvurderingen og sprogstimuleringen fysisk foregår inden for rammerne af et dagtilbud.

2.2. Forældres ret til hjemmeundervisning af barnet samt sanktionsmuligheder

Forældre til børn, der skal modtage sprogstimulering har mulighed for selv at forestå sprogstimuleringen. Det er en forudsætning af, at sprogstimuleringen står mål med, hvad der almindeligvis kræves af den sprogstimulering, som kommunalbestyrelsen tilbyder. Hvis forældrene vælger selv at forestå barnets sprogstimulering, er forældrene omfattet af reglerne om hjemmeundervisning, som disse er fastsat i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 755 af 24. juni 2010. Friskoleloven regler om hjemmeundervisning omhandler bl.a. kommunalbestyrelsens tilsyn med ordningerne og registrering af børn i ordningerne.

Der er efter gældende ret ikke mulighed for at sanktionere forældre, hvis de ikke lader deres barn deltage i sprogvurdering og eventuel sproglig opfølgning.

3. Den foreslåede ordning

3.1. Sprogstimuleringstilbud i form af et 30 timers dagtilbud til tosprogede børn uden for dagtilbud med behov for sprogstimulering

Det foreslås, at forældre til tosprogede børn, der ikke går i dagtilbud, og hvor mindst én af forældrene ikke er i beskæftigelse, får pligt til at lade deres barn optage i et sprogstimuleringstilbud i form af et 30 timers dagtilbud, hvis en sprogvurdering af barnet viser, at barnet har behov for opfølgning. Sprogstimuleringstilbuddet i form af et 30-timers dagtilbud skal sikre, at børnene får de nødvendige dansksproglige kompetencer.

Det foreslås, at tilbuddet skal være gratis for de forældre, der har pligt til at lade deres barn optage i et sprogstimuleringstilbud i form af et 30-timers dagtilbud, ligesom forældrene selv skal have mulighed for at forestå sprogstimuleringen af barnet under forudsætning af, at sprogstimuleringen står mål med, hvad der almindeligvis kræves af den sprogstimulering, som kommunalbestyrelsen tilbyder.

Det foreslås, at forældrenes pligt til at lade deres barn optage i et sprogstimuleringstilbud i form af et 30-timers dagtilbud skal ophøre, når formålet er opnået, dvs. når barnet har de nødvendige dansksproglige kompetencer, eller hvis begge forældre igen kommer i beskæftigelse.

3.2. Forældres ret til hjemmeundervisning

Det foreslås, at forældrenes mulighed for selv at forestå sprogstimuleringen af barnet kodificeres i dagtilbudsloven.

Det foreslås endvidere, at det kodificeres i dagtilbudsloven, at de gældende regler i Friskoleloven om hjemmeundervisning, herunder kommunens tilsyn med ordningerne og registrering af børn, der modtager hjemmeundervisning, fortsat finder anvendelse i forhold til forældre, der selv varetager den sprogstimulering af barnet.

3.3. Bortfald af børneydelsen

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen skal standse børneydelsen til forældre, som ikke opfylder deres pligt til at lade deres barn deltage i en sprogvurdering og en eventuel sprogstimulering, medmindre forældrene selv forestår sprogstimuleringen. Der kan dog være omstændigheder, der betyder, at forældrene ikke evner at leve op til deres ansvar som følge af nedsat psykisk funktionsevne. I disse tilfælde vil der være tale om undskyldelige omstændigheder, hvor kommunen ikke skal standse børnefamilieydelsen.

Sanktionsmuligheden vedrørende standsning af børneydelsen omfatter både forældre til børn i og uden for dagtilbud, der ikke opfylder deres pligt om at lade deres barn deltage i en sprogvurdering og en eventuel sprogstimulering.

I tilfælde, hvor der er grundlag for at standse børneydelsen, skal kommunalbestyrelsen standse børneydelsen fra det kvartal, som følger efter det kvartal, hvor afgørelsen er truffet. En afgørelse om at standse børneydelsen til forældrene vil være gældende for ét kvartal af gangen. Herefter skal der foretages en ny afgørelse, hvis børneydelsen fortsat skal standses.

3.4 Forpligtelse til at etablere 30-timers dagtilbud

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen, som i deres forsyningsforpligtelse, skal stille det nødvendige antal 30-timers pladser i dagtilbud til rådighed til forældre, der er forpligtet til at lade deres barns optage i et sprogstimulerings tilbud i form af et 30-timers dagtilbud.

3.5. Ikrafttrædelse

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2011, dog foreslås det, at ophævelsen af reglerne om sprogstimulering i lov om frie grundskoler mv. træder i kraft 1. august 2011.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Beregningen af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget omfatter ændringerne i forhold til gældende lov. De økonomiske konsekvenser af forslaget skal forhandles med kommunerne. [Udestår]

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget er sendt i høring hos følgende organisationer: Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), FOA - fag og arbejde, Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO), Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Kommunernes Landsforening (KL), Foreningen af socialchefer i Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), FTF, Børnerådet, Det Centrale Handicapråd og Danske Handicaporganisationer (DH).

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindreudgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås i § 4, stk. 1, at kommunalbestyrelsen som led i deres forsyningsforpligtelse skal tilbyde et 30-timers dagtilbud til børn, der som led i opfølgning på en sprogvurdering efter forslagens § 1, nr. 3, skal modtage et 30-timers dagtilbud. Et 30-timers dagtilbud et deltidstilbud, hvilket betyder, at antallet af timer i tilbuddet er reduceret set i forhold til et fuldtidsdagtilbud. Tilbuddet skal stilles gratis til rådighed for barnet, jf. lovforslagets § 1, nr. 4. Et barn, der skal modtage et 30-timers dagtilbud, skal tilbydes en plads i en

kommunal eller selvejende daginstitution eller i en kommunal eller privat dagpleje under den kommunale forsyning.

Udbuddet af pladser i 30-timers dagtilbud skal vurderes i forhold til den aktuelle og forventede efterspørgsel efter pladser. Kommunalbestyrelsen skal således vurdere, hvor mange tosprogede børn, hvor en eller begge forældre ikke er i beskæftigelse, der forventes at skulle optages i et 30-timers dagtilbud.

Til nr. 2

§ 11, stk. 1 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen skal foretage en sprogvurdering af børn omkring 3 år, der er optaget i dagtilbud, når der på baggrund af sproglige og adfærdsmæssige forhold hos barnet eller forhold i familien er en formodning om, at et barn kan have behov for sprogstimulering. Ved dagtilbud forstås daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og dagpleje efter § 21, stk. 2-3.

Sproglige forhold, der kan give anledning til bekymring for barnets sproglige udvikling, kan være åbenlyse sproglige udfordringer hos barnet, der umiddelbart kan konstateres, men det kan også være mere skjulte forhold, som andre ikke umiddelbart lægger mærke til hos barnet.

Adfærdsmæssige forhold, der kan give formodning om, at et barn kan have behov for sprogstimulering, kan være kontaktproblemer hos barnet, hvis barnet er aggressivt, uroligt, forstyrrende, tilbagetrukket, eller hvis der ses koncentrations- og forståelsesproblemer hos barnet. Et højt konfliktniveau og aggressiv adfærd kan hænge sammen med sproglige udfordringer hos barnet, hvis barnet ikke er i stand til på tilstrækkelig vis at gøre sig sprogligt forståelig over for andre børn og voksne og derfor benytter andre kommunikationsformer. Tilbagetrukket adfærd kan ligeledes være udtryk for sproglige udfordringer, som blot resulterer i manglende kommunikation og deltagelse fra barnets side. Forståelses- og/eller koncentrationsproblemer kan give sig udtryk ved, at barnet ikke forstår en kollektiv besked og derved bliver urolig og forstyrrende eller ikke reagerer på de beskeder, der gives.

Der skal være fokus på, om der kan være andre forhold, der kan give anledning til bekymring for barnets sproglige udvikling. Viden om forhold i barnets hjemlige miljø, som kan begrænse eller forsinke barnets sproglige udvikling, kan give en formodning om, at barnet har behov for sprogstimulering.

En række af de faktorer, som kan have betydning for barnets sproglige udvikling, tager sit udgangspunkt i familien. Derfor bør kommunalbestyrelsen sikre, at forældrene inddrages i forbindelse med en afklaring af, om et barn kan have behov for sprogstimulering. Ved at inddrage forældrenes viden om barnet og familiens baggrund sikres et mere helhedsorienteret billede af barnet, ligesom inddragelsen af forældrene også kan bidrage til at sikre et tæt samarbejde omkring den fremadrettede understøttelse af barnets sprogudvikling.

Med børn i alderen omkring 3 år menes børn i alderen 2 år og 10 mdr. til 3 år og 4 mdr. Afgrænsningen tager udgangspunkt i den nuværende praksis for sprogvurderingerne af 3-årige børn, hvor hovedparten af kommunerne anvender Socialministeriets sprogvurderingsmateriale, som tager udgangspunkt i denne aldersmæssige afgrænsning. Børnenes eventuelle sproglige udfordringer bliver herved identificeres tidligt i barnets liv, så den efterfølgende sprogstimulering kan medvirke til at sikre barnets generelle trivsel her og nu samt styrke barnets overgang til skolen.

Kommunen skal foretages en faglig vurdering af, om et barn har behov for sprogstimulering, der har betydning for, om kommunen er forpligtet til at foretage en sprogvurdering. Hvis der er bekymring for barnets sproglige udvikling, har kommunalbestyrelsen pligt til at foretage en sprogvurdering af barnet med henblik på at afdække eventuelle sproglige udfordringer samt omfanget heraf. Udgangspunktet er, at der skal være en formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering, men der skal ikke på forhånd kunne identificeres specifikke sproglige udfordringer hos barnet.

Det vil fortsat være naturligt, at sprogvurderingen og sprogstimuleringen af børn omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, finder sted i barnets dagtilbud, så barnet oplever sprogvurderingen og sprogstimuleringen som en del af de almindelige aktiviteter i dagtilbuddet. Sprogvurderingen skal bruges som afsæt for at identificere børnenes ressourcer, der også skal være i fokus i forhold til, hvordan det enkelte barn på bedst mulig vis tilegner sig dansksproglige kompetencer.

Arbejdet med at stimulere og udvikle børnenes sproglige kompetencer er centralt i ethvert dagtilbuds indsats over for såvel børnegruppen som det enkelte barn. Barnets sproglige udvikling indgår således også som et af de seks centralt fastsatte temaer i de pædagogiske læreplaner, jf. dagtilbudslovens § 8-10. Det er

hensigten, at sprogvurderingen og sprogstimuleringen indgår i grundlaget for det daglige pædagogiske arbejde med børns sproglige udvikling.

Såfremt sprogvurdering og sprogstimulering finder sted i andet regi end dagtilbuddet, er det derfor en forudsætning, at dagtilbuddet inddrages i arbejdet med barnets sproglige udvikling, så der sikres en koordineret indsats i forhold til det enkelte barn.

Sprogvurdering og opfølgningen på sprogvurderingen retter sig til børn, der har behov for at beherske det danske sprog aktuelt og senere i livet, f.eks. i skoleregi og arbejdsliv. Når det er åbenbart, at et barn ikke har behov for dansksproglige kompetencer her og nu i et dagtilbud eller senere i livet, skal et barn som udgangspunkt ikke modtage en sprogvurdering. Dette vil primært dreje sig om børn af udenlandske forældre, der f.eks. fungerer som diplomater, forskere eller på anden vis er udstationerede for en kortere periode her i landet, og hvor barnet samtidig er optaget i et dagtilbud, hvor kommunalbestyrelsen har fraveget kravet om, at hovedsproget i institutionen er dansk.

§ 11, stk. 2 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 2.

Det foreslås i stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal give en sprogvurdering til alle børn omkring 3 år børn, der ikke er optaget i et dagtilbud. Med børn omkring 3 år forstås som udgangspunkt børn i alderen 2 år og 10 mdr. til 3 år og 4 mdr. Kommunalbestyrelsen skal anvende sprogvurderingen til at vurdere, om et barn har behov for sprogstimulering.

Kommunalbestyrelsen har pligt til at sikre, at alle børn omkring 3 år, der ikke er optaget i dagtilbud, får foretaget en sprogvurdering. Der er ikke krav om en forudgående accept fra forældrene i forbindelse med sprogvurderingen.

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med sprogvurderingen af børn omkring 3 år, der ikke går i dagtilbud, gøre familierne opmærksomme på muligheden for en plads i et dagtilbud.

§ 11, stk. 3, 1. pkt. er en videreførelse af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 3, 1. pkt.

Det foreslås i stk. 3, at både børn, der er optaget i et dagtilbud og børn, der ikke er optaget i et dagtilbud, skal have støtte til deres sproglige udvikling, hvis en sprogvurdering viser, at der er behov for sprogstimulering. Sprogstimuleringen tildeles på baggrund af en sprogvurdering af det enkelte barn.

Tosprogede børn, der er optaget i et dagtilbud, skal tildeles sprogstimulering efter behov, da disse børn drager nytte af de særlige muligheder for dansk tilegnelse, der ligger i, at det tosprogede barn er omgivet af andre børn og voksne, der har dansk som modersmål eller behersker dansk på modersmålsniveau. Børn, der ikke er tosprogede, og som ikke er optaget i et dagtilbud, skal ligeledes have sprogstimulering efter behov, da disse børn har den fordel, at de i hjemmet er omgivet af andre voksne og eventuelt børn, der har dansk som modersmål. Se bemærkningerne til lovforslaget § 1, nr. 2, stk. 4 og 5 for sprogstimulering til tosprogede børn, der ikke er optaget i et dagtilbud.

§ 11, stk. 3, 2. pkt. er en præcisering af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 3, i forhold til kommunalbestyrelsens forpligtelse til at fastsætte omfanget af barnets sprogstimulering.

Det foreslås i stk. 3, at omfanget af sprogstimuleringen fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns behov for sprogstimulering til at fremme dansksproglige kompetencer. Der skal foretages en konkret vurdering af barnets behov for sprogstimulering, så barnet modtager en sprogstimulering, der modsvarer dets konkrete behov. Ved vurdering af barnets behov for sprogstimulering skal der tages udgangspunkt i de udfordringer, som fremkommer på baggrund af sprogvurderingen.

§ 11, stk. 4 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 4, 1. pkt.

Efter stk. 4 skal tosprogede børn, der ikke er optaget i et dagtilbud og som på baggrund af en sprogvurdering vurderes at have behov for en opfølgende indsats, modtage et 15 timers sprogstimuleringsstilbud om ugen. Med tosprogede børn forstås børn, der har et andet modersmål end dansk, og som først ved kontakt med det omgivende samfund lærer dansk.

For at tosprogede børn kan blive integreret i samfundet og få de samme muligheder og betingelser som deres jævnaldrende danske børn, er det en forudsætning, at de tosprogede børn har de nødvendige dansk sproglige kompetencer, når de begynder i skole.

Tosprogede børn, der ikke går i dagtilbud og først møder det omgivende samfund ved f.eks. skolestart, tilegner sig typisk ikke dansksproglige kompetencer i hjemmet, fordi forældrene ikke har dansk som

modersmål eller behersker dansk på modersmålsniveau. Det betyder, at tosprogede børn har brug for et egentligt undervisningstilbud i form af sprogstimulering af et vist omfang for at tilegne sig de nødvendige dansksproglige kompetencer.

Formålet med sprogstimuleringstilbuddet er, at barnet skal opnå dansksproglige kompetencer. Afgørelser om, at forældre til et barn skal have et 15 timers sprogstimuleringstilbud, er omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler om krav til afgørelsen. Afgørelsen kan påklages til de sociale nævn efter de almindelige regler i dagtilbudsloven.

Sprogstimuleringstilbuddet på 15 timer skal opretholdes, indtil formålet er opfyldt, dvs. indtil barnet behersker dansk på niveau med jævnaldrende børn.

§ 11, stk. 5 er ny.

Det foreslås, at tosprogede børn med behov for sprogstimulering, som ikke er optaget i et dagtilbud, og hvor en eller begge forældre ikke er i beskæftigelse, skal modtage sprogstimulering i form af et 30-timers dagtilbud. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 3, stk. 5, som giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvilken personkreds der ikke er i beskæftigelse.

Tosprogede børn, der ikke går i dagtilbud og først møder det omgivende samfund ved f.eks. skolestart, tilegner sig typisk ikke dansksproglige kompetencer i hjemmet, fordi forældrene ikke har dansk som modersmål eller behersker dansk på modersmålsniveau. Tosprogede børn, hvor en eller begge forældre ikke er i beskæftigelse, er udsatte for at have sproglige vanskeligheder. Undersøgelser viser således, at forældrenes manglende beskæftigelse og deraf ofte følgende lave indkomst, har negativ betydning for barnets sproglige udvikling.

Sprogstimuleringstilbuddet i form af et 30 timers dagtilbud er således henvendt til tosprogede børn, hvor en eller begge forældre ikke er i beskæftigelse, og som derved har en større risiko for at have sproglige vanskeligheder end tosprogede børn, hvor begge forældre er i beskæftigelse. Sidstnævnte gruppe skal fortsat modtage et sprogstimuleringstilbud på 15 timer om ugen, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, stk. 4.

Sprogstimuleringstilbuddet i form af et 30-timers dagtilbud har et omfang på 30 timer, som skal bidrage til, at barnet får de nødvendige dansksproglige kompetencer som forudsætning for at klare sig i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Formålet med sprogstimuleringstilbuddet i form af et 30 timers dagtilbud er, at barnet skal opnå dansksproglige kompetencer.

Sprogstimuleringstilbuddet i form af et 30 timers dagtilbud træder således i stedet for sprogstimuleringstilbuddet på 15 timer om ugen for denne mindre gruppe af børn med særlig risiko for at have sproglige vanskeligheder. Disse børn har behov for både en sprogstimuleringsindsats, der ligger ud over de almindelige pædagogiske aktiviteter i dagtilbuddet samt behov for målrettede pædagogiske aktiviteter og et dagligt samvær med andre børn og voksne, som behersker dansk på modersmålsniveau.

Kommunalbestyrelsen skal anvise en plads til barnet i et dagtilbud under kommunens forsyning, dvs. i en kommunal eller selvejende daginstitution eller i en kommunal eller privat dagpleje. Optagelse i et sprogstimuleringstilbud i form af et 30 timers dagtilbud er omfattet af de almindelige regler for optagelse i dagtilbud. Dette indebærer, at forældrene som led i pasningsgarantien efter dagtilbudsloven har ret til en plads i et dagtilbud senest 3 måneder efter, at forældrene har ansøgt om at få deres barn optaget i et 30-timers dagtilbud. For at fremme det tidligt forebyggende arbejde kan kommunalbestyrelsen i deres retningslinjer for optagelse af børn i dagtilbud tage hensyn til, at disse børn kan have et behov for hurtigt at få en plads i et dagtilbud. Kommunalbestyrelsen kan således fastsætte retningslinjer for, at denne gruppe af børn har mulighed for at blive optaget i et dagtilbud før, at de tre måneder, jf. pasningsgarantien, er gået.

Kommunalbestyrelsen skal på baggrund af en sprogvurdering vurdere, hvornår et barn har behov for sprogstimulering, og dermed skal modtage sprogstimuleringstilbuddet i form af et 30 timers dagtilbud. Til vurdering af barnets behov for sprogstimulering kan kommunalbestyrelsen beslutte at anvende det sprogvurderingsmateriale, som Socialministeriet stiller til rådighed for kommunerne.

Afgørelser om, at forældre til et barn skal have et sprogstimuleringstilbud i form af et 30 timers dagtilbud er omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler om krav til afgørelsen. Afgørelsen kan påklages til de sociale nævn efter de almindelige regler i dagtilbudsloven.

Sprogstimuleringsstilbuddet skal opretholdes, indtil formålet er opnået, dvs. indtil barnet behersker dansk på niveau med jævnaldrende børn, eller kriteriet om, at den ene eller begge forældre ikke er i beskæftigelse ikke længere er opfyldt.

I tilfælde, hvor formålet ikke er opnået, dvs. barnet ikke behersker dansk på niveau med jævnaldrende børn, men barnet ikke længere har pligt til at være optaget i et sprogstimuleringsstilbud i form af et 30-timers dagtilbud, fordi begge forældre er kommet i beskæftigelse, skal barnet modtage et 15-timers sprogstimuleringsstilbud om ugen, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, stk. 4.

Det 15-timers sprogstimuleringsstilbud skal ophøre, når formålet er opnået, og barnet behersker dansk på niveau med jævnaldrende børn, eller hvis den ene eller begge af barnets forældre ikke længere er i beskæftigelse, og barnet derfor har pligt til at være optaget i et sprogstimuleringsstilbud i form af et 30-timers dagtilbud.

§ 11, stk. 6 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 5.

Det foreslås i stk. 6, at sprogvurdering og sprogstimulering skal udføres af personer, der har særlige kvalifikationer for at varetage sprogvurderingen og sprogstimuleringen. Bestemmelsen vedrører således kvalifikationskrav til de personer, der skal udføre sprogvurdering og sprogstimulering af børn i alderen omkring 3 år. Den enkelte kommune, har ansvaret for at sikre, at personalet, der forestår sprogvurderingen og sprogstimuleringen, har de fornødne kvalifikationer til opgaven.

Med personer, der har særlige kvalifikationer for at varetage sprogvurdering og sprogstimulering, menes personer, der er uddannede pædagoger, jf. lov nr. 315 af 19. april 2006 med senere ændringer om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog eller personer, der på anden vis er kvalificeret til opgaven, som f.eks. pædagogisk personale med en Pædagogisk Grunduddannelse (PGU)/Pædagogisk Assistentuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1244 af 23. oktober 2007, der via erfaring eller efteruddannelse i børns sprogudvikling, har opnået et kendskab til børns sprogudvikling.

Med personer, der har særlige kvalifikationer for at varetage sprogvurdering og sprogstimulering i forhold til tosprogede børn, menes, ud over ovenstående, personer, der gennem uddannelse har erhvervet sig den nødvendige faglige viden om andetsprogstilegnelse og tosprogede børns sprogudvikling eller på anden vis via erfaring har erhvervet denne viden.

§ 11, stk. 7 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 6.

Bestemmelsen indebærer, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at barnets forældre inddrages i processen omkring sprogvurderingen og den opfølgende indsats samt modtager vejledning i, hvordan de kan understøtte barnets sproglige udvikling. Inddragelsen af forældrene har til hensigt at sikre dialog med forældrene om baggrunden for og betydningen af, at deres barn modtager en sprogvurdering, og eventuel sprogstimulering. Som led i dialogen med forældrene, skal forældrene oplyses om, at de har pligt til at lade barnet deltage i sprogvurderingen og en eventuel sprogstimulering, hvis sprogvurderingen af barnet viser, at der er behov for opfølgning.

§ 11, stk. 8 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 7.

Det foreslås i stk. 5, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en plan for kommunens mål og rammer for sprogvurderinger og den sprogunderstøttende indsats. Kommunalbestyrelsen skal i deres mål og rammer tage hensyn til mangfoldigheden i børnegruppen.

Kommunalbestyrelsen skal beskrive sammenhængen til de pædagogiske læreplaner efter dagtilbudslovens § 8, hvor der ligeledes er krav om at arbejde med børns sproglige udvikling samt løbende evaluering og opfølgning på dagtilbuddets opstillede mål for børns sprog.

Planen skal endvidere beskrive sammenhængen til den socialpædagogiske bistand efter folkeskoleloven § 4, herunder hvordan vurderinger af og opfølgning i forhold til de børn, der modtager bistand efter folkeskoleloven, håndteres. Planen skal ligeledes indeholde en beskrivelse af sammenhængen til skolen og det arbejde, der foregår i indskolingen vedrørende sprogstimulering og modtagelse af børn med behov for sprogunderstøttende indsatser. Planen skal endelig redegøre for, hvordan forældrenes skal inddrages og vejledes i forbindelse deres barns sprogvurdering og eventuelle sprogstimulering.

I udarbejdelsen af planen skal der særligt være fokus på sikring af sammenhæng og kontinuitet mellem indsatser og tilbud samt beskrivelse af kommunens samlede sprogingdsats.

Til nr. 3

§ 11 a, stk. 1, er delvist en videreførelse af den gældende bestemmelse i dagtilbudslovens § 11, stk. 4, dog med sproglige ændringer, og en kodificering af forældrenes ret til selv at varetage sprogstimuleringen.

Det foreslås i *stk. 1*, at forældre har pligt til at lade deres børn deltage i en sprogvurdering, hvis barnet går i dagtilbud, og der er formodning om, at barnet har behov for sprogstimulering efter lovforslagets § 1, nr. 2, stk. 1.

Det foreslås, at forældre til børn, der ikke går i dagtilbud, har pligt til at lade deres barn deltage i en sprogvurdering jf. lovforslagets § 1, nr. 2, stk. 2.

Det foreslås, at alle forældre til børn, hvor en sprogvurdering viser, at barnet har behov for sprogunderstøttende aktiviteter, har pligt til at lade deres børn deltage sprogstimuleringen.

Det præciseres, at forældre til et barn med behov for et sprogstimuleringstilbud har mulighed for selv at forestå sprogstimuleringen af deres barn. Hvis forældrene selv forestår sprogstimuleringen af deres barn, er det et krav, at sprogstimuleringen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves af den sprogstimulering, som kommunalbestyrelsen tilbyder.

Det er kommunalbestyrelsen, der vurderer, om forældrenes sprogstimulering står mål med det tilbud, som kommunalbestyrelsen tilbyder. Såfremt forældrene selv sørger for barnets sprogstimulering, skal forældrene opfylde de kvalifikationskrav, som der efter lovforslagets § 1, nr. 2, stk. 6, stilles til personer, der skal varetage sprogvurdering og sprogstimulering af børn. For nærmere information om kvalifikationskravet, henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 2, stk. 6.

§ 11 a, stk. 2, er ny.

Det foreslås i *stk. 2*, at kommunalbestyrelsen skal standse udbetalingen af børneydelsen til forældre, der ikke opfylder kravet om at lade deres barn deltage i en sprogvurdering og eventuel sprogstimulering medmindre, der er omstændigheder, der kan undskylde, at forældrene ikke har opfyldt kravet. Bestemmelsen regulerer således kommunalbestyrelsens reaktionsmuligheder over for forældre, der ikke lever op til deres pligt om at lade deres barn deltage i en sprogvurdering og eventuelle sprogstimulering.

Udgangspunktet er, at forældrene skal lade deres barn deltage i en sprogvurdering og sprogstimulering fuldt ud i den periode, hvor forældrene har pligt til at lade deres barn deltage i kommunalbestyrelsens tilbud om sprogvurdering og sprogstimulering eller selv varetager sprogstimuleringen af deres barn. Hvis forældrene gentagne gange ikke samarbejder om barnets deltagelse i en sprogvurdering mv., betragtes dette som om, at forældrene ikke opfylder kravet. Her tænkes f.eks. på, at forældrene ikke møder op til sprogvurderingen eller barnets sprogstimulering mv.

I den vurdering, der skal lægge til grund for kommunalbestyrelsens eventuelle afgørelse om at standse børneydelsen, skal dels indgå, om forældrene objektivt set har opfyldt kravet om at lade deres barn deltage i en sprogvurdering og en eventuel sprogstimulering. Herudover skal kommunalbestyrelsen vurdere, om der forelægger undskyldelige omstændigheder, der kan forklare, at forældrene ikke har opfyldt kravet. Med undskyldelige omstændigheder menes nedsat psykisk funktionsevne hos forældrene.

I tilfælde, hvor forældrene modsætter sig barnets deltagelse i sprogvurderingen og sprogstimuleringen, og hvor der samtidig er bekymring for barnets udvikling, har kommunalbestyrelsen efter § 50 i lov om social service, pligt til at undersøge barnets forhold med henblik på at iværksætte eventuelle støtteforanstaltninger efter servicelovens § 52.

§ 11 a, stk. 3 er ny.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen skal oplyse forældrene om, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis forældrene ikke lader deres barn deltage i sprogvurdering mv. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at forældre med børn, der skal modtage en sprogvurdering og eventuel sprogstimulering er gjort bekendt med og forstår betydningen af, at forældre, der ikke lader deres barn deltage i en sprogvurdering mv., kan få standset udbetalingen af børneydelsen. Informationen til forældrene kan f.eks. finde sted via en samtale med forældrene eller ved brev, og det skal kunne dokumenteres, at forældrene er gjort bekendt med reglerne om standsning af børneydelsen.

Kommunens afgørelse om standsning af børneydelsen er gældende for ét kvartal. Afgørelsen er gældende for det kommende kvartal, der følger efter, afgørelsen er truffet.

§ 11 a, stk. 4 er en videreførelse af friskolelovens §§ 34, stk. 1 og 2 og 35.

Det foreslås i *stk. 4*, at friskolelovens regler om hjemmeundervisning m.v. videreføres i dagtilbudsloven den sprogstimulering, som forældrene selv varetager. Friskolelovens regler om hjemmeundervisning mv. omhandler kommunalbestyrelsens tilsyn med ordningerne og registrering af børn, der er tilmeldt ordningerne.

Det foreslås således, at forældre med et barn, der har behov for sprogstimulering, skriftligt skal meddele kommunalbestyrelsen, at forældrene selv ønsker at varetage sprogstimuleringen af deres barn. Forældrene har pligt til at oplyse kommunalbestyrelsen herom, før sprogstimuleringen påbegyndes.

Meddelelsen til kommunalbestyrelsen skal bl.a. indeholde oplysninger om, hvilke børn der skal deltage i sprogstimuleringen, hvor sprogstimuleringen skal foregå, og hvem der skal stå for sprogstimuleringen. Meddelelsen skal indeholde tilstrækkelige oplysninger til, at kommunen gennem sit tilsyn kan vurdere, om sprogstimuleringen står mål med den sprogstimulering, som kommunalbestyrelsen tilbyder.

Herudover indebærer det, at kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med den sprogstimulering, som forældre til et barn med behov for sprogstimulering, selv varetager. Kommunalbestyrelsen skal som led i tilsynet sørge for, at sprogstimuleringen står mål med, hvad der almindeligvis kræves af den sprogstimulering, som kommunalbestyrelsen tilbyder. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet i sprogstimuleringen og kvaliteten af denne. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, stk. 1 vedrørende indholdet af et sprogstimuleringsstilbud, der står mål med det kommunalbestyrelsen tilbyder.

§ 11 a, stk. 5 er ny.

Bestemmelsen giver ministeren bemyndigelse til på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om hvilke personer, der ikke er i beskæftigelse, og som kommunalbestyrelsen skal anvende i forbindelse med vurderingen af, om et tosproget barn uden for dagtilbud skal modtage et 30-timers dagtilbud.

Det foreslås, at der i en bekendtgørelse fastsættes regler om, hvilken personkreds, der ikke er i beskæftigelse. Personkredsen omfatter følgende grupper:

- 1) Alle ledige, der modtager starthjælp, kontanthjælp eller introduktionsydelse, og som ikke er i aktivering.
- 2) Aktiverede, som modtager arbejdsløshedsdagpenge, starthjælp, kontanthjælp, introduktionsydelse, revalideringsydelse eller personer på ledighedsydelse, som er i virksomhedspraktik eller modtager et opkvalificerings- eller vejledningsforløb. Dette indebærer, at personer, der er i korterevarende aktiveringsforløb, bliver omfattet af pligten til, at deres barn skal modtage sprogstimulering i form af et 30-timers dagtilbud.
- 3) Passive modtagere af kontanthjælp, herunder starthjælp og introduktionsydelse.
- 4) Personer, der modtager sygedagpenge, og hvor sygedagpengene udbetales direkte til den sygemeldte (bortset fra tilfælde, hvor der findes en arbejdsgiver), og hvor fraværperioden er mindst 8 uger, jf. § 13 i lov om sygedagpenge, eller hvor sygedagpengene udbetales efter reglerne om sygedagpenge til ledige.
- 5) Personer, der modtager førtidspension.

I tilfælde, hvor en eller begge forældre til et tosproget barn, der har behov for sprogstimulering, er omfattet af ovenstående personkreds, skal barnet således modtage sprogstimulering som led i et 30-timers dagtilbud.

Det foreslås endvidere, at der på bekendtgørelsesniveau fastsættes regler om, at i tilfælde, hvor den af forældrene, der har retten til dagtilbudspladsen, bor i samme husstand med en ægtefælle eller lever med en samlever i et ægteskabslignende samlivsforhold, skal ægtefællens eller samleverens beskæftigelsesstatus indgå i kommunalbestyrelsens vurdering. I forlængelse heraf vil der blive fastsat regler om, at i tilfælde, hvor en forælder er enlig forsørger, er det alene den enlige forsørgers beskæftigelsesstatus, der skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, at forældre til et tosproget barn, der er optaget i et 30-timers dagtilbud, skal give kommunalbestyrelsen skriftlig meddelelse, hvis forældrene i husstanden kommer i beskæftigelse.

Til nr. 4

Kommunalbestyrelsen skal give et tilskud til et barn, der optages i et sprogstimuleringsstilbud i form af et 30-timers dagtilbud. Tilskuddets størrelse vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau. Tilskuddet vil blive fastsat til 100 % af den budgetterede bruttodriftsudgift for den plads, som barnet modtager, således at forældrenes egenbetaling bortfalder.

Til § 2

Til nr. 1

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at indsætte en ny betingelse i § 2, stk. 1 i lov om en børne- og ungeydelse.

Til nr. 2

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at indsætte en ny betingelse i § 2, stk. 1 i lov om en børne- og ungeydelse.

Til nr. 3

Det foreslås at indsætte en ny betingelse for at kunne modtage børneydelse i § 2, stk. 1 i lov om en børne- og ungeydelse. Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 11a, stk. 2 i lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v., hvorefter kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis forældrene ikke overholder deres pligt efter stk. 1, og den manglende overholdelse ikke beror på undskyldelige omstændigheder. Da forældrene og kommunalbestyrelsens samarbejde om sprogvurdering og sprogstimulering kun angår børn i alderen 2 år og 10 måneder til 3 år og 4 måneder, vedrører ændringen ikke modtagere af ungeydelse.

Til § 3

Til nr. 1

Bestemmelserne i friskolelovens § 1, stk. 2, 2. og 3. pkt., hvorefter en fri grundskole til tosprogede børn giver sprogstimulering, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, foreslås ophævet. Ved lov nr. 630 af 11. juni 2010 om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) og lov om folkeskolen blev bestemmelserne om sprogstimulering i folkeskoleloven ophævet. Reglerne om sprogvurdering og stimulering af 3-årige børns sprog er nu samlet i dagtilbudsloven foruden bestemmelserne i friskoleloven.

En fri grundskole, der for børn, der er fyldt mindst 2 år og 6 måneder, for tiden, indtil de begynder i børnehaveklasse, varetager opgaver som privatinstitution eller privat dagpasning efter bestemmelserne herom i dagtilbudsloven, jf. friskolelovens § 36 a, vil skulle udbyde sprogstimulering i henhold til dagtilbudsloven på linje med øvrige dagtilbud.

Til nr. 2-4

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ophævelsen af friskolelovens § 1, stk. 2, 2. og 3. pkt., jf. forslaget § 3, nr. 1. Af friskolelovens § 9 h, stk. 2, fremgår, at undervisningsministeren kan træffe afgørelse om, at skolen ikke længere kan tilbyde sprogstimulering, hvis undervisningsministeren på baggrund af et skærpet tilsyn vurderer, at der ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at en skole opfylder kravene i friskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., om, at den sprogstimulering, som frie grundskoler giver, skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Til nr. 5-13

Der er tale om konsekvensændringer forbundet med, at en fri grundskole efter den foreslåede bestemmelse i § 3, nr. 1, ikke længere vil kunne udbyde sprogstimulering til tosprogede børn i henhold til friskoleloven.

Friskolelovens § 15 a indeholder en bestemmelse om, at staten yder tilskud til sprogstimulering ud fra det antal årselever, der deltager i sprogstimulering efter § 1, stk. 2, 2. pkt. Tilskuddet pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove. Der er endvidere bemyndigelse til, at undervisningsministeren fastsætter regler om beregning af antallet af årselever. Regler herom er fastsat i bekendtgørelse nr. 702 af 30. juni 2008 om tilskud m.v. til friskoler og private grundskoler m.v.

Kommunalbestyrelsen i skolekommunen eller elevens bopælskommune kan i henhold til friskolelovens § 23, nr. 4, yde tilskud til sprogstimulering efter § 1, stk. 2, 2. pkt.

I friskolelovens § 28, stk. 2, er fastsat, at barnets bopælskommune til sprogstimulering ved frie grundskoler betaler bidrag til staten, som svarer til statens tilskud pr. årselev, jf. § 15 a, stk. 1.

Til § 4

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft 1. juli 2011. Ophævelse af friskolelovens regler foreslås, dog at træde i kraft 1. august 2010.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud.

§ 11. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er optaget i et dagtilbud. Kommunalbestyrelsen har endvidere ansvaret for, at forældre i forbindelse med sprogvurderingen gøres opmærksomme på muligheden for, at deres barn kan blive optaget i et dagtilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gives sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter. Tosprogede børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 2 vurderes at have behov for opfølgning, skal modtage sprogstimulering af en varighed på 15 timer ugentligt.

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 501 af 6. juni 2007 om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), som ændret ved lov nr. 1148 af 3. december 2008, § 142 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, § 1 i lov nr. 1098 af 30. november 2009, lov nr. 630 af 11. juni 2010 og lov nr. 631 af 11. juni 2010 foretages følgende ændringer:

1. Efter § 4, stk. 1, 1. pkt. indsættes som nyt punktum:

»Kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal 30-timers pladser i dagtilbud efter § 19, stk. 2 og 3 samt § 21, stk. 2 og 3, jf. § 11, stk. 5.«

2. § 11 affattes således:

§ 11. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er optaget i et dagtilbud. Kommunalbestyrelsen har endvidere ansvaret for, at forældre i forbindelse med sprogvurderingen gøres opmærksomme på muligheden for, at deres barn kan blive optaget i et dagtilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gives sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter. Omfanget af sprogstimuleringen skal fastsættes på baggrund af en vurdering af det

Stk. 4. Forældre har pligt til at lade deres børn deltage i en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 samt sprogstimulering efter stk. 3.

Stk. 5. Sprogvurdering efter stk. 1 og 2 og sprogstimulering efter stk. 3 varetages af personer, der har særlige kvalifikationer til at varetage opgaven.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at sikre, at barnets forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingen og sprogstimuleringen efter stk. 1-3, samt at forældrene får vejledning i selv at understøtte deres barns sproglige udvikling.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en plan for kommunens mål og rammer for sprogvurdering og sprogstimulering.«

enkelte barns behov for sprogstimulering, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal give et sprogstimuleringsstilbud på 15 timer om ugen til tosprogede børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal give et sprogstimuleringsstilbud i form af et 30-timers dagtilbud efter § 19, stk. 2 og 3 eller § 21, stk. 2 og 3 til tosprogede børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter, og hvor én forælder eller begge af forældrene, der har retten til dagtilbudspladsen, ikke er i beskæftigelse.

Stk. 6. Sprogvurdering efter stk. 1 og 2 og sprogstimulering efter stk. 3-5 varetages af personer, der har særlige kvalifikationer til at varetage opgaven.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at sikre, at barnets forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingen efter stk. 1 og 2 og sprogstimuleringen efter stk. 3-5, samt at forældrene får vejledning i selv at understøtte deres barns sproglige udvikling.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en plan for kommunens mål og rammer for sprogvurdering og sprogstimulering.

3. Efter § 11 indsættes:

§ 11 a. Forældre til børn, der skal have en sprogvurdering og eventuel sprogstimulering efter § 11, stk. 1-5, har pligt til at lade deres barn deltage i sprogvurderingen og en eventuel sprogstimulering, eller i en sprogstimulering, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves af den sprogstimulering, som kommunalbestyrelsen tilbyder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, jf. lov om en børne- og ungeydelse, hvis forældrene ikke overholder deres pligt efter stk. 1, og den manglende overholdelse ikke beror på undskyldelige omstændigheder. Afgørelsen er gældende for ét kvartal. Afgørelsen er gældende for det kommende kvartal, der følger efter, afgørelsen er truffet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal oplyse

forældrene om, at manglende overholdelse af forældrenes pligt efter stk. 1 er grundlag for, at kommunalbestyrelsen træffer en afgørelse om standsning af børneydelsen, jf. stk. 2.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af §§ 34, stk. 1-2 og 35, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v. om undervisning i hjemmet mv. finder anvendelse, når forældre selv varetager sprogstimuleringen efter § 11, stk. 4 og 5.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter regler om sprogstimulering i hjemmet mv. og om personer, der ikke er i beskæftigelse, herunder regler om enlige forsørgere og samlevende.

§ 43. Kommunalbestyrelsen skal give et

1) søskendetilskud til forældre med mere end et barn i dagtilbud, fritidshjem, SFO (skolefritidsordning) eller privat pasning med tilskud efter § 80,

2) økonomisk fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold,

3) behandlingsmæssigt fripladstilskud, når et barn med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne af behandlingsmæssige grunde har ophold i et dagtilbud, og

4) socialpædagogisk fripladstilskud, når ophold i dagtilbud må anses som særlig påkrævet af sociale eller pædagogiske grunde og betalingsspørgsmålet vanskeliggør barnets optagelse eller forbliven i et dagtilbud.

[Udestår]

4. I § 43, *stk. 1*, indsættes efter *nr. 4* som nyt nummer:

»5) tilskud, når et barn med behov for sprogstimulering, er optaget i et sprogstimulerings tilbud i form af et 30-timers dagtilbud, jf. § 11, stk. 4.«

§ 2

I lov om en børne- og ungeydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 972 af 22. september 2006, som ændret ved lov nr. 318 af 30. april 2008, § 102 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, § 2 lov nr. 1411 af 27. december 2008, § 2 i lov nr. 537 af 26. maj 2010, § 1 i lov nr. 624 af 11. juni 2010, § 3 i lov nr. 725 af 25. juni 2010 og § 1 i lov nr. X af [dato december] 2010 foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, nr. 6 ændres: ”standsese, og” til: ”standsese,”.

[Udestår]

2. I § 2, stk. 1, nr. 7 ændres: ”ydelsen.” til: ydelsen, og”.

[Udestår]

3. I § 2 indsættes efter nr. 7 som nr. 8:
 »8) at kommunalbestyrelsen ikke for det pågældende kvartal har truffet afgørelse om forældrenes manglende samarbejde om sprogvurdering eller sprogstimulering efter § 11 a, stk. 3 i lov om dag, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge.«

[Udestår]

§ 3

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 755 af 24. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 2, 2. og 3. pkt., ophæves.

2. I § 9 a, stk. 1, nr. 3, ændres »4. pkt.« til: »2. pkt.«

3. I § 9 d, stk. 6, ændres »1. eller 2. pkt.« til: »1. pkt.«, og »4. pkt.« ændres til: »2. pkt.«

4. I § 9 h, stk. 1, ændres »4. pkt.« til: »2. pkt.«

5. § 9 h, stk. 2, ophæves.

6. Overskriften før § 15 a ophæves.

7. § 15 a ophæves.

8. § 23, nr. 3, affattes således:

»3) tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand samt til særlig støtteundervisning i dansk af tosprogede elever og«.

9. § 23, nr. 4, ophæves.

Nr. 5 bliver herefter nr. 4.

10. § 28, stk. 2, ophæves.

11. § 33, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Frie grundskoler, der ikke modtager statstilskud efter denne lov, skal senest, når de begynder at give undervisning i børnehaveklasse efter § 1, stk. 2, 1. pkt., anmelde dette til Undervisningsministeriet.«

12. I § 37, *stk. 1*, udgår »herunder børn i sprogstimulering efter § 1, stk. 2, 2. pkt.,«.

13. § 37, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Bopælskommunen returnerer en attesteret fortegnelse efter stk. 1 til skolen over elever, som kommunen har godkendt som hjemmehørende i kommunen, og som ikke er tilmeldt folkeskolen, en anden fri grundskole eller en efterskole.«

§ 4

Loven træder i kraft 1. juli 2011, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. § 3 træder i kraft den 1. august 2011.

